

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Jakuba Camrdy, JUDr. Zdeňka Kühna, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Jana Passera a JUDr. Petra Průchy v právní věci navrhovatele: **vláda** se sídlem nábř. E. Beneše 4, Praha 1, za kterou jedná na základě pověření JUDr. Václav Henych, vrchní ředitel Sekce archivnictví a všeobecné správy Ministerstva vnitra, Náměstí Hrdinů 3, Praha 4, proti odpůrci: **Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa** se sídlem Boleslavská 294/52, 293 06 Kosmonosy, v řízení o návrhu na pozastavení činnosti politické strany,

takto:

I. Činnost politické strany Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa **se pozastavuje.**

II. Navrhovateli **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1.] Vláda (dále jen „navrhovatel“) podala dne 18. 12. 2009 u Nejvyššího správního soudu návrh na pozastavení činnosti politické strany Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa (dále jen „odpůrce“) podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o politických stranách“). Tento návrh odůvodnil navrhovatel tím, že odpůrce opakovaně nesplnil zákonnou povinnost předložit Poslanecké sněmovně výroční finanční zprávu.

[2.] Navrhovatel uvádí, že podle usnesení Poslanecké sněmovny č. 777 ze 30. schůze ze dne 30. 4. 2008 ke Zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a

politických hnutí za rok 2007 je odpůrce uveden v kategorii politických stran a politických hnutí, u nichž Poslanecká sněmovna konstatuje, že jsou již navrženy na zrušení nebo jsou v likvidaci či konkurzu. Konkurzní řízení na odpůrce bylo v mezidobí zrušeno usnesením Městského soudu v Praze ze dne 17. 1. 2008, č. j. 59 K 104/2000 - 491, nicméně i přes tuto skutečnost odpůrce nepředložil Poslanecké sněmovně výroční finanční zprávu za rok 2007, neučinil tak ani za rok 2008 (viz usnesení Poslanecké sněmovny č. 1221 z 56. schůze ze dne 15. 5. 2009 ke Zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2008), a to ani dodatečně.

[3.] Proto navrhovatel žádá, aby soud činnost odpůrce pro porušení ustanovení § 4 písm. a) ve spojení s § 18 zákona o politických stranách pozastavil.

[4.] Odpůrce se k návrhu na výzvu soudu nevyjádřil.

[5.] Z obsahu spisu soud konstatuje, že odpůrce nepředložil výroční finanční zprávy za roky 2007 (usnesení PS č. 777) a 2008 (usnesení PS č. 1221).

[6.] Protože podle ustanovení § 96 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) rozhoduje soud v tomto řízení podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu, a jelikož z důvodu vyhlášení voleb do Poslanecké sněmovny a později do Senátu a do zastupitelstev obcí muselo být řízení přerušeno (§ 94 odst. 2 s. ř. s.), vyžádal si soud od Poslanecké sněmovny aktuální informací ohledně předmětných výročních finančních zpráv.

[7.] Z přípisu ing. M. H., tajemnice kontrolního výboru Poslanecké sněmovny PČR ze dne 24. 11. 2010, č. j. KV/19.11.10/10257/00313/122H, soud zjistil, že k uvedenému datu odpůrce Poslanecké sněmovně nepředložil výroční finanční zprávy za roky 2006, 2007, 2008 a 2009.

[8.] Na základě těchto skutečností dospěl soud k následujícím závěrům.

[9.] Podle ustanovení § 4 písm. a) zákona o politických stranách nemohou vznikat a vyvíjet činnost strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu. Z ustanovení § 18 odst. 1 stejného zákona vyplývá povinnost stran a hnutí předložit každoročně do 1. dubna Poslanecké sněmovně k informaci výroční finanční zprávu v členění konkretizovaném pod body a) až e) tohoto ustanovení. Podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže jejich činnost je v rozporu s § 1 až 5, § 6 odst. 5 a § 17 až 19 nebo se stanovami.

[10.] Ustanovení § 15 odst. 1 zákona o politických stranách zakládá příslušnost Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuobnovení jejich činnosti. Návrh podá vláda; pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky. O návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuobnovení jejich činnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu pátého zákona

s. ř. s. Podle ustanovení § 96 s. ř. s. rozhoduje o návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí soud podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu.

[11.] Na základě výše uvedených skutečností soud konstatuje, že podaný návrh je důvodný, neboť z údajů obsažených ve spise (konkrétně z citovaných usnesení Poslanecké sněmovny a z vyjádření tajemnice kontrolního výboru), bylo zjištěno, že odpůrce nesplnil zákonem uložené povinnosti, když opakovaně v zákonem stanoveném termínu nepředložil příslušnému orgánu, tj. Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, výroční finanční zprávy, a to za roky 2006 až 2009, a neučinil tak ani později. Odpůrce tedy nesplnil zákonnou povinnost stanovenou v § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, přičemž nesplnění této povinnosti představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může soud rozhodnout o pozastavení činnosti strany.

[12.] Ze smyslu ustanovení § 14 odst. 1 zákona o politických stranách je zřejmé, že za situace, kdy politická strana nebo politické hnutí výroční finanční zprávu nepředložily buď vůbec, anebo ji nepředložily se zákonem požadovanými náležitostmi, a kdy se tak stalo opakovaně, takové porušení ustanovení § 18 odst. 1 zákona opodstatňuje pozastavení činnosti politické strany nebo politického hnutí. Nejvyšší správní soud při svém rozhodování vycházel i z nálezu Ústavního soudu ze dne 18. 10. 1995 Pl. ÚS 26/94, podle kterého strany a hnutí trvale porušující zákon (tedy nikoli které zákon jednorázově porušily, nýbrž toto porušování má charakter perpetuálního chování – viz znění § 4 zákona) nemohou vyvíjet činnost, neboť tímto opakovaným porušováním zákonů se chovají způsobem ohrožujícím demokratické základy státu. Smyslem institutu pozastavení činnosti politické strany je v těchto případech vytvořit právní rámec pro nápravu vadného stavu, a pokud k této nápravě ve stanovené lhůtě nedojde, k následnému podání návrhu na rozpuštění strany.

[13.] Podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona o politických stranách totiž mohou strany a hnutí při pozastavení činnosti činit pouze úkony zaměřené na odstranění stavu, který byl důvodem k rozhodnutí soudu o pozastavení jejich činnosti, a to nejdéle po dobu jednoho roku. Trvají-li i nadále skutečnosti, pro které byla činnost strany pozastavena, podají orgány uvedené v ustanovení § 15 tohoto zákona žalobu ve správním soudnictví na rozpuštění strany. Podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona pokud dojde ve stanovené lhůtě k odstranění stavu, který byl důvodem pro pozastavení činnosti strany a hnutí, považuje se činnost strany a hnutí za řádně obnovenou dnem, kterým byla stanovená povinnost uznána za splněnou příslušným orgánem (k tomu blíže viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2007, sp. zn. Obn 1/2006, in: www.nssoud.cz).

[14.] Nejvyšší správní soud proto rozhodl na podkladě návrhu oprávněného subjektu – vlády – o pozastavení činnosti politické strany Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa, a to z důvodu uvedeného v ustanovení § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, přičemž tak učinil se souhlasem účastníků řízení bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

[15.] Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., když úspěšnému navrhovateli podle obsahu spisu náklady řízení přesahující jeho běžnou činnost nevznikly a neúspěšný odpůrce právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky podle soudního řádu správního přípustné.

Politická strana **je oprávněna** podat návrh podle článku 87 odst. 1 písm. j) Ústavy, jestliže tvrdí, že rozhodnutí o jejím rozpuštění nebo jiné rozhodnutí týkající se její činnosti není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony. Návrh lze podat ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k Ústavnímu soudu, podání návrhu má odkladný účinek (§ 73 odst. 1, 2; § 79 odst. 1 věta druhá zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů).

V Brně dne 7. prosince 2010

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu